

Stanovisko České ligy proti epilepsii ČLS JEP k vzájemné zaměnitelnosti antiepileptik

Epilepsie patří k onemocněním s významným dopadem na kvalitu života pacienta a jeho okolí. Vzhledem k ovlivnění pracovního potenciálu, rizikům pro pacienta i pro společnost představují pacienti s epilepsií a zejména ti s obtížně léčitelnou epilepsií problém medicínský i socioekonomický. Přes pokrok diagnostický a terapeutický se asi u 30 % pacientů nedaří dosáhnout uspokojivé kompenzace jejich záchvatů. U řady epileptických syndromů je spektrum potenciálně účinných léků omezené. Každý nově dostupný přípravek tedy může zvýšit naději pro dosud obtížně léčitelné pacienty na dosažení kompenzace a zvýšení kvality života.

Léčba epilepsie se zahajuje léky první volby, které se vybírají pro pacienta vždy individuálně – jednak na základě předpokládané účinnosti u daného typu epileptických záchvatů nebo epileptického syndromu a zároveň dle profilu pacienta a riziku nežádoucích účinků či interakcí. V této fázi jsou jednotlivé léky první volby zaměnitelné, ale vzhledem k výše uvedeným pravidlům pro výběr léku pouze omezeně. Po nastavení léčby při její dobré toleranci a dosažení kompenzace záchvatů je již záměna antiepileptik s rizikem relapsu a/nebo rozvoje nežádoucích účinků, tedy potenciálním významným zhoršením zdravotního stavu pacienta.

Při selhání léku první volby je možné přejít na alternativní monoterapii, nebo přidat další lék do kombinace. Při selhání tohoto postupu se pak pokračuje v přídatné (add-on) léčbě dalšími antiepileptiky. Obdobně jako při volbě prvního léku, existuje iniciálně při volbě antiepileptika pro přídatnou léčbu určitá zaměnitelnost omezená profilem pacienta a rizikem nežádoucích účinků či interakcí. Po dosažení kompenzace záchvatů, nebo významného klinického zlepšení, je již záměna antiepileptik s rizikem relapsu a/nebo rozvoje nežádoucích účinků.

Na základě výše uvedených skutečností nelze obecně považovat jednotlivá antiepileptika za vzájemně zaměnitelná.

10. 7. 2015

za výbor České Ligy proti epilepsii ČLS JEP

doc. MUDr. Petr Marusič, Ph.D.